

BÜTÜNCÜL BİR YAKLAŞIM İLE GİRİŞİMCİLİK EĞİTİMİ

Kürşat DEMİRYÜREK¹
kursatd@omu.edu.tr

Murat EMİR²
muratemir@omu.edu.tr

Nur İlkay ABACI¹
ilkay.sonmez@omu.edu.tr

Hiroko KAWAMORITA³
hiroko.kawamorita@gmail.com

Çağatay YILDIRIM¹
cagatay.yildirim@omu.edu.tr

Hatice TÜRKTEN¹
hatice.turkten@omu.edu.tr

Selime CANAN¹
selime.kaya@omu.edu.tr

Cevahir KAYNAKÇI¹
cevahir.kaynakci@omu.edu.tr

¹OMÜ, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, 55139, Samsun

²OMÜ, Samsun Meslek Yüksekokulu, 55139, Samsun

³OMÜ, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, 55139, Samsun

ÖZET

Bu çalışma, 1601 – TÜBİTAK Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Arttırılmasına Yönelik Destek Programı kapsamında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü bünyesinde yürütülen Bütüncül Bir Yaklaşım ile Girişimcilik Eğitimi sertifika programını konu almaktadır. Çalışmada, girişimcilik eğitimleri başlamadan önce, 9 farklı bölümde bulunanve sertifika programı kapsamına alınacak öğrencilerin girişimcilik eğitimleri öncesifikir ve görüşleri ortaya koyulmaktadır. Bu amaçla araştırmada öğrenciler ile anket çalışması yapılmış ve öğrencilerin kendilerini girişimcihissetme durumlarını etkileyen faktörler lojistik regresyon analizi ile belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, öğrencilerin girişimcilik ile ilgili yayınları takip etmeleri, örnek aldıkları bir girişimcinin olması, işlerini yönetebileceklerini düşünme durumları ve kendilerini girişimci olabilmek için yeterli görebilmeleri girişimci olarak hissetmelerini etkilemektedir. Öğrencilerin girişimcilik konusunda farkındalıklarını artırabilmek, girişimcilik kültürlerinin yerleşmesi ve yaygınlaştırılması ile başarılı iş fikirlerinin uygulamaya aktarmalarına yardımcı olabilmelerini sağlayabilmek için üniversitelerde girişimcilik sertifika programı kapsamında eğitimler sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik eğitimi, İş fikri, OMÜ

ENTREPRENEURSHIP EDUCATION WITH A HOLISTIC APPROACH

ABSTRACT

This study presents the preliminary results of the certificate program titled “Entrepreneurship Education with a Holistic Approach”, which is currently implemented in the scope of 1601-Turkish Scientific and Technological Research Council, The Supportive Program for Increasing the Capacity in the areas of Innovation and Entrepreneurship, at the Department of

Agricultural Economics of Ondokuz Mayıs University. The study reveals the ideas and views of the students from nine different departments to involve in the program before the entrepreneurship education. For this purpose, a basic and simple survey was applied to the students to reveal their entrepreneurship capacity, and the factors affecting the students' consideration themselves as entrepreneurs were determined through logistic regression analysis. The analysis showed that the variables whether students follow publications on entrepreneurship, whether they have an entrepreneur role model, whether they see themselves as sufficient to manage their own work or not affected their view to see themselves as entrepreneurs. In order for students to have a better awareness about entrepreneurship and to become more sufficient with their entrepreneurship capacity, and to help them to apply their successful work-related ideas into action. In addition, the education programs on entrepreneurship certificate programs in universities should be organized with the holistic approach that supported with practical placements, field visits, mentorship and experience exchange and social media should be available.

1.GİRİŞ

Son yıllarda üniversitelerde girişimcilik eğitimlerinin önemi giderek daha fazla anlaşılmakta ve girişimcilik ekosistemlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar özellikle TÜBİTAK destekleri ile yürütülmektedir (Kawamorita et al, 2016). Gençler için girişimci, cesaret ve özgüven sahibi, fırsatları değerlendiren ve farklılık oluşturan kişidir (Emir et al, 2016). Türkiye’de hızla artan genç nüfus ve beraberinde artan işsizlik problemini çözmeye katkı sağladığı düşünülen girişimcilik eğitimleri ve bu konuda verilen desteklerden özellikle kadınlar (Abacı et al, 2015) olmak üzere çok sayıda insan faydalanmaktadır.

Girişimci işgücü, teknoloji, sermaye ve doğal kaynaklardan oluşan üretim faktörlerini en güncel teknik yöntem ve bilgilerle analiz edip bir araya getirerek mal veya hizmet üreten bireydir. Girişimcilik değer yaratmak için, kâr amacı güden yeni bir işletme kurma veya büyütme ve yeni bir mal veya hizmet yaratma sürecidir. Bir başka tanıma göre girişimcilik “bir fırsat algılama ve o fırsatı ele geçirmek için bir organizasyon yaratma faaliyetidir. Girişimcilikle ilgili bu tanımlara göre, girişimcilik kavramı yenilik ve yaratıcılığı içererek, risk üstlenilmesi gereken bir olgu şeklinde tanımlanmaktadır. Günümüzün modern işletmecilik anlayışına göre hareket eden işletme yöneticileri girişimcilik kavramını, yenilik, esneklik, dinamiklik, risk alma, yaratıcılık ve gelişim odaklı olma gibi kavramlarla açıklamaktadır (Bozkurt, 2011; Demiryürek, 2015).

Bölgelerin sosyal ve ekonomik gelişmesinde önemli bir rol oynayan üniversiteler ise son zamanlarda eğitim ve araştırma misyonlarından sonra özellikle girişimcilik konusundaki eğitimlere de önem vermeye başlamışlardır (Guerrero et al, 2015; Kawamorita et al, 2016). TÜBİTAK 1601 Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı kapsamında, üniversitelerde girişimcilik ve yenilikçilik algısının yerleşmesi ve başarılı iş fikirlerinin erken dönemlerde hayata geçirilmesi amacıyla; üniversitelerin, öğrencilerine ve öğretim elemanlarına yönelik girişimcilik sertifika programlarını başlatması ve yürütmesini amaçlamıştır. TÜBİTAK 1601 Girişimcilik Sertifika Programının, KOSGEB Girişimcilik eğitimlerinden en büyük farkının tek bir eğitmenin tüm bir eğitimi vermemesidir.

Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı kapsamındabütüncül bir yaklaşım ile hazırlanan proje ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi’nde (OMÜ)öğrenci ve öğretim elemanları arasında girişimcilik konusunda farkındalık oluşturmak, girişimcilik kültürünün yerleşmesi ve yaygınlaştırılması ile başarılı iş fikirlerinin uygulamaya aktarılmasına yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Öncelikle öğrencilerin genel girişimcilik,

üretim, pazarlama ve finansal yönetimle ilgili temel konularda bilinç, bilgi ve beceri düzeylerini artırmayı hedeflemektedir. Akademisyenlere yönelik sertifika programında ise zorunlu modüllerin yanında proje hazırlama, yenilik yönetimi, akademik girişimcilik modülleri ile bireysel mentorluk uygulaması yapılması planlanmıştır. Ayrıca, bu proje öğrenci ve akademik katılımcılar ile iş dünyasından örnek girişimcileri bir araya getirmeyi ve iş yerlerine teknik geziler düzenleyerek, etkin iletişim ve tecrübe paylaşımını sağlamayı hedeflemektedir. Proje kapsamında, derslerde sözlü anlatımların yanı sıra örnek olay, uygulama, grup çalışması, fikir geliştirme ve yaratıcılık egzersizlerinin yapılması planlanmaktadır. Tecrübe paylaşımı modülünde başarılı girişimciler, eğitimlere ve panellere davet edilerek interaktif biçimde katılımcılar ile temas kurmaları sağlanacaktır. Örnek girişimcilerin katılacağı paneller ve iş yeri ziyaretleri yanında proje pazarı yarışması da düzenlenecektir. Bu organizasyonlar OMÜ Girişimci Gençler Topluluğu ile birlikte yürütülecektir. Katılımcılar ile sanayi sektörü işbirliğinin sağlanması amacıyla Samsun Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan OMÜ Sanayi İş Dünyası İşbirliği Uygulama ve Araştırma Merkezi (OMÜSİGEM) ile ortak çalışmalar, işyerleri ve KOSGEB ziyaretleri düzenlenecektir. Ayrıca OMÜ TEKNOPARK, OMÜ KOSGEB Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) ve OMÜ Karadeniz İleri Teknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi'ndeki (KİTAM) girişimci ve araştırmacılar ile katılımcıların bir araya gelmeleri yoluyla farkındalık yaratma ve tecrübe paylaşımı amaçları gerçekleştirilecektir. Oluşturulan proje web sayfası (www.omugirisimci.org.tr) ile eğitmenler, katılımcılar ve başarılı girişimciler arasında işbirliği ağı oluşturulacak, bilgi ve proje dokümanlarının paylaşımı sağlanacaktır.

Bu amaçla araştırmada, projenin ilk dönemi elde edilen çıktılar sunulurken, proje kapsamındaki eğitimler başlamadan önce öğrencilerin girişimcilik konusundaki düşünceleri incelenmiştir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Materyal

Araştırmada OMÜ Ziraat Fakültesinde girişimcilik eğitimi alan 181 adet son sınıf lisans öğrencisi ile anket yapılarak elde edilen birincil veriler kullanılmıştır. Yapılan anket çalışmasının nedeni, öğrencilerin girişimcilik ile ilgili girişimcilik kapasitelerini bir istatistik analiz yardımıyla ortaya koymak ve eğitime katılımcı seçmektir.

Ayrıca araştırmada ikincil veri olarak girişimcilik projesi ile ilgili ara raporlarından yararlanılmıştır.

2.2. Yöntem

OMÜ Ziraat Fakültesinde bulunan 9 farklı bölümde öğrenim gören öğrenciler ile tam sayım yöntemi esas alınarak araştırma verileri elde edilmiştir (Çizelge 1).

Çizelge 1. Öğrencilerin bulunduğu bölümler

Bölümler	Kız	Erkek	Öğrenci Sayısı	%
Tarım Ekonomisi	13	9	22	12.15
Tarımsal Biyoteknoloji	11	11	22	12.15
Bahçe Bitkileri	18	19	37	20.44
Toprak ve Bitki Besleme	7	20	27	14.92
Tarım Makineleri	-	8	8	4.42
Tarla Bitkileri	4	19	23	12.71
Bitki Koruma	13	8	21	11.61
Zootekni	4	8	12	6.63
Tarımsal Yapılar ve Sulama	3	6	9	4.97
TOPLAM	73	108	181	100.00

Girişimcilik eğitimlerinin başlangıcında uygulanan anket soruları öğrencilerin girişimcilik eğitimleri almadan önceki fikirlerini ve kendilerini girişimci hissetme durumunu ortaya koyan basit bir girişimcilik testi yapılmıştır. Yapılan test ile öğrencilerin kendilerini girişimci hissetme durumlarını etkileyen faktörleri tahmin eden regresyon modelinin fonksiyonel şekli aşağıdaki gibidir:

$$Y = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7, X_8, X_9)$$

Y=0, Girişimcide olması gerekli özelliklere sahip olmama durumu (Hayır)

Y=1, Girişimcide olması gerekli özelliklere sahip olma durumu (Evet)

X1: Girişimci olmayı düşünme

X2: Girişimcilik ile ilgili yayınları takip etme

X3: Örnek alınan bir girişimci olup olmaması

X4: Girişimcilik için donanımına sahiplik

X5: İş yeri kurma bilgisi

X6: Ortak olarak başkaları ile bir iş girişimi düşünme

X7: İş yerini yönetebilme

X8: Sermayenin olmamasının girişimcilikten alıkoyma durumu

X9: Aile çevresinin destekleme durumu

Kurulan bu modeldeki temel amaç, bağımlı değişkendeki değişimi (varyasyonu) en iyi açıklayan ya da bağımlı değişkenin çeşitli düzeylerini birbirinden ayırt etmede etkili olabilecek bağımsız değişkenlerin seçimidir. Bağımlı ve bağımsız değişkenler dikkate alınarak lojistik regresyon çözümlemesi yapılmış olup; 5 değişkenle lojistik regresyon denklemi [$Y=f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_7)$]elde edilmiş ve model tamamlanmıştır.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

3.1. Sertifika Programının İlk Dönem Uygulanışı ve Elde Edilen Çıktılar

Seçmeli ders kapsamında yer alan dört dersten biri olan Girişimcilik dersini almak isteyen ders kayıt haftasında Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencilerine bilgi verilmiştir. Bunun yanında ilk hafta proje tanıtımı ve “Girişimciliğin Temelleri” eğitim modülünde sertifika programına katılımın en az %70, sertifika kazanma başarısı notunun da en az 60 puan olduğu duyurulmuş ve disiplinli olarak her hafta proje asistanları yoklamaları takip etmişlerdir.

Ayrıca sosyal medya (Facebook) <https://www.facebook.com/groups/omugirisimcileri/> ve proje web adresi www.omugirisimci.org ile başvuru alımı duyurulmuştur.

Modül programı hazırlanırken, modüller arasındaki bağlantı ve geçiş düşünülerek bir sıralama yapılmıştır. Modüllerde uygulama çalışmalarına son derece önem verilmiştir.

Modüllerde powerpoint sunum tekniklerinden yararlanılmış, eğitim dokümanları katılımcılara web sitesi ve sosyal medya yolu ile paylaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların bölümlerine bağlı olarak tarım alet makine sanayi imalathaneleri, tarla denemeleri ve sebze meyve haline teknik geziler düzenlenmiştir.

Tüm günlük tecrübe paylaşımı modülünün sabah programı kapsamında katılımcılarla birlikte Samsun OMÜ TEKNOPARK ve OMÜ KİTAM kurum ziyaretleri yapılarak yerinde eğitim ve sektör temsilcileri ile direkt temas kurma imkânı katılımcılara sağlanmıştır.

Modüllerin değerlendirilmesi kapsamında katılımcılar vize ve final olmak üzere iki ayrı test sınavına alınmış, finalde başarısız olanlar bütünleme sınavına alınarak değerlendirilmişlerdir. Test sınavları 5 seçenekli olarak hazırlanmış ve 50 sorudan oluşturulmuştur. Soru dağılımı modül saatine orantılı olarak dağıtılmıştır. Vize sınavında Girişimciliğin Temelleri-İş Modellemesi -İş Planı Hazırlama-Finansal Yönetim olmak üzere dört modülden sınav yapılmıştır. Final ve bütünleme sınavı %60 ağırlığında olup, tüm modülleri kapsamakta, ayrıca final sınavına katılımcıların İş Planı getirmeleri istenmiştir. Final değerlendirme notu 50 puan sınav 50 puan İş Planı olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca iş planı hazırlamamış katılımcı başarısız sayılmıştır. İş Planı değerlendirmesinde dört ana kriter belirlenmiştir: TÜBİTAK 1601 İş Planı Başvurusu Formuna Uygunluk, İş Fikrinin Orijinalliği, Girişimcinin Yeteneği ve Yapılabilirlik, Zamanında Teslim Etme.

Eğitime 171 lisans son sınıf öğrencisi başvuru yapmış, 160'ı programa kabul edilerek eğitime alınmıştır. Katılımcılardan belirtilen kriterleri 146'sı başarı ile tamamlamıştır. Bunun yanında sertifika programına genel devam oranı %79 olurken, sınav başarı ortalaması 66 puan olmuştur.

3.2. Lojistik Regresyon Modeli ile Öğrencilerin Girişimci Hissetme Durumunu Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Araştırmada öğrencilerin kendilerini girişimci hissetme durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılan lojistik regresyon analizi sonuçları Çizelge 2'de sunulmuştur.

Çok değişkenli lojistik regresyon analizinin final model sonuçlarına göre, kendini girişimci hissedenenler üzerine; öğrencilerin işlerini kurmada kurumlardan destek alabileceklerini bilme durumları, ortak olarak başkalarıyla bir iş girişimi kurmayı düşünmeleri, sermayelerinin olmasının onları girişimcilikten alıkoyma durumu ve aile çevrelerinin iş kurma fikrini destekleme durumlarına etkisi önemsiz bulunmuştur. Aynı zamanda öğrencilerin girişimci olmayı daha önce düşünme durumları, girişimcilikle ilgili yayınları takip etme durumları, kendilerine örnek olarak aldıkları girişimci olması durumları, bir iş fikrini, iş planına dönüştürecek yeteneğe sahip olma durumları ve işlerini kurabildikleri zaman doğru yönetebileceklerini düşünme durumlarının modele katkısı önemli bulunmuştur.

Çizelge 2. Lojistik regresyon analizi sonuçları

Değişkenler	B	s _β	Wald	P değeri	Exp(B)	Exp(B) için 95% güven aralığı	
						Alt	Üst
Adım 1 (Başlangıç modeli)							
Sabit	-6,365	1,510	17,759	<0,001	0,002		
X1	1,383	0,467	8,787	0,003	3,989	1,598	9,956
X2	1,470	0,550	7,141	0,008	4,347	1,480	12,774
X3	1,396	0,425	10,792	0,001	4,038	1,756	9,287
X4	1,127	0,470	5,752	0,016	3,087	1,229	7,756
X5	0,963	0,560	2,954	0,086	2,619	0,874	7,851
X6	-0,706	0,475	2,213	0,137	0,494	0,195	1,251
X7	3,464	1,035	11,213	0,001	31,956	4,206	242,764
X8	0,784	0,439	3,192	0,074	2,190	0,927	5,175
X9	0,775	0,610	1,613	0,204	2,170	0,657	7,174
-2loglikelihood: 151,934 Nagelkerke R Square: 0,456							
Adım 5 (Final model)							
Sabit	-4,599	1,104	17,339	0,000	0,010		
X1	1,311	0,437	9,006	0,003	3,709	1,576	8,729
X2	1,201	0,511	5,527	0,019	3,323	1,221	9,042
X3	1,370	0,408	11,264	0,001	3,937	1,768	8,763
X4	1,126	0,442	6,495	0,011	3,084	1,297	7,332
X7	3,290	0,971	11,487	0,001	26,833	4,004	179,826
-2loglikelihood: 160,100 Nagelkerke R Square: 0,411							

Kendini girişimci hissetme durumunu, girişimci olmayı daha önce düşünenlerin düşünmeyenlere göre 3,709 kat arttırdığı, girişimcilikle ilgili yayınları takip edenlerin etmeyenlere göre 3,323 kat arttırdığı, kendilerine örnek aldıkları girişimcilerin olma durumunun olmama durumuna göre 3,937 kat arttırdığı, bir iş fikrini iş planına dönüştürecek yeterliliğe sahip olanların olmayanlara göre 3,084 kat arttırdığı ve öğrencilerin işlerini kurduklarında doğru şekilde yönetebileceklerini düşünenlerin düşünmeyenlere göre 26,833 kat arttırdığı belirlenmiştir. Çizelge 2’de görülen Nagelkerke R^2 değerinin 0.411 bulunması çok değişkenli modelin yanıt değişkeni (girişimcilik durumunu) orta düzeyde açıkladığını ifade etmektedir.

Oluşturulan modelin iyi bir model olup olmadığı hakkında bilgi veren Hosmerand-Lemeshow testi için sonuçlar Çizelge 3’de verilmiştir.

Çizelge 3: Model uyum iyiliğinin Hosmer-Lemeshow Testi ile değerlendirilmesi

Model (Adım)	Ki-kare	Serbestlik Derecesi	P-değeri
1 (Başlangıç)	10,974	8	0,203
5 (Final)	5,099	8	0,747

Final modelin yanıt değişkeni tanımlamakta ne kadar etkili olduğunu, yani modelin veriye uyumunun iyi olup olmadığını test etmek için uygulanan Hosmer-Lemeshow testi neticesinde H-L test istatistik değeri için tahmin edilen $P=0.747$ önem seviyesi ile modelin uyumunun çok iyi olduğu belirlenmiştir.

Oluşturulan modelin uyum iyiliğini değerlendirmek için sıklıkla doğru sınıflama oranları kullanılmaktadır (Kalaycı, 2010). Analiz sonucunda elde edilen olasılık değerleri belirlenen kesim noktasına göre sınıflanarak her bir bireyin 0 ya da 1 değerlerinden hangisini alacağı kestirilir. Genellikle kesim noktası 0.50 alınmaktadır. Analizde elde edilen olasılık değeri kesim noktasının üzerinde ise birey 1. gruba, altında ise 0. grubuna atanmaktadır. Buna göre tahmin değerleri ile gözlenen değerlerin çapraz tablosu oluşturulur (Çizelge 4).

Çizelge 4: Çok değişkenli lojistik regresyon analizi sonucunda elde edilen sınıflama tablosu

Gözlenen		Tahmin		Doğruluk Sınıflama Yüzdesi	
		Girişimci			
		Hayır	Evet		
Girişimci	Hayır	25	30	45.5	Duyarlılık
	Evet	5	121	96.0	Seçicilik
Genel Oran				80.7	Doğruluk

Çizelge 4 incelendiğinde gerçekte girişimci hissetmeyen olarak sınıflandırılan bireylerin tahmin modeli ile % 45,5'igirişimci olarak hissetmeyen şeklinde sınıflanırken, girişimci olarak hissedenlerin ise % 96'sı doğru sınıflandırılmıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde ise doğru sınıflama oranı % 80,7 olarak belirlenmiştir.

4. SONUÇLAR

Girişimcilik sertifika programının iki önemli riski öğrenci katılımı ve eğitmen devamlılığıdır. Öğrencilerin katılımı ve ilgisini artırmak için lisans son sınıf derslerinden olan Girişimcilik seçmeli dersi kapsamında başarı ve disiplinle yürütülmüş olması önemli bulunmaktadır. Ayrıca geniş ve birbirini ikame edebilecek proje eğitmenleri ile olası aksama haftalarında desteklemeye gidilerek risk faktörleri bertaraf edilmiştir. Bir diğer önemli konu ise bilgi ve kaynak paylaşımında sosyal medyanın ve projeye ait web sitesinin kullanımı öğrencilere etkin katılım sağlamıştır. Proje ile üniversitenin girişimcilik ekosistemine katkı sağlanarak, OMÜ'nün birçok fakültesinde Girişimcilik dersi seçmeli ders olarak müfredata alınmıştır.

Gençlerin konu ile ilgili yayınları takip etme durumu, kendilerine rol model alma durumu, güven ve cesaret durumları aynı zamanda lider konumunda olabilmeleri öğrencilerin kendilerini girişimci hissetmelerinde etkili olan önemli faktörler olarak ortaya koyulmuştur. Ülke geleceğinde önemli bir role sahip üniversite gençliğinin girişimcilik farkındalıklarını ortaya koyabilmelerine fırsat sağlamak için gerekli eğitimler sunulması önem arz etmektedir. İlerde, eğitim alan öğrencilerin girişimcilik kapasitelerindeki olumlu değişimin belirlenmesi önemli görülmektedir.

KAYNAKLAR

Abacı, N. I., Demiryurek, K., Emir, M., Yildirim, Ç. (2015). Factors Affecting the Use of Microcredit among Women Entrepreneurs in the Samsun Province of Turkey. *Anthropologist*, 20(3), 397-406.

Bozkurt, Ç. Ö. (2011) Dünyada ve Türkiye’de Girişimcilik Eğitimi Başarılı Girişimciler ve Öğretim Üyelerinden Öneriler, Ankara: Detay Yayıncılık.

Demiryürek, K. (2015) Yayım sözlüğü. GTHB TEPGE Yayın No: 244, ss:ivx+76, Ankara.

Emir, M., Abacı, Nİ. Emir, M., Büyükarıslan, BA., (2016). Common Perspectives on Youth Entrepreneurial and Determining Students’ Perception of Entrepreneurship, *Journal of Qafqaz University*, 16 (1).

Guerrero, M., Urbano, D., Salamzadeh, A. (2015). Entrepreneurial transformation in the Middle East: experiences from Tehran Universities. *Technics Technologies Education Management*, 10(4), 533-537.

Kalaycı, Ş. (2010). Lojistik Regresyon Analizi. Ş. Kalaycı. *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*, 273-298.

Kawamorita, H., Salamzadeh, A. and Demiryurek, K. (2016). Academic Entrepreneurship: Some Evidence from a Turkish University (February 1, 2016). The Third International Conference on Entrepreneurship (ICE2016), Tehran, Iran.

OMÜ Facebook girişimci grup <https://www.facebook.com/groups/omugirisimcileri/>

OMÜ Girişimci web sayfası www.omugirisimci.org

TÜBİTAK <http://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/sanayi/ulusal-destek-programlari/icerik-1601-yenilik-girisimcilik-alanlarinda-kapasite-artirilmasina-yonelik-dp>